

СИМВОЛІКА КИЄВА: ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЗОБРАЖЕНЬ ТА ОБРАЗІВ СЕРАФИМІВ

*Галаган С. А., здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Рибченко О. Г., доктор філософії, доцент, доцент
кафедри цифрового мистецтва
Київський національний університет технологій та дизайну*

Ключові слова: зображення, символіка, візуальне трактування, художній образ, ілюстрація.

Вступ: Символічне представлення образу міста Києва, як серафима – найвищого ангельського чину, що втілює міський образ, здатний ввібрати в себе історію, віру, час, простір, людські переживання, смерть, життя, довговічність, покоління, переродження та руйнацію. Такий підхід дозволяє уникнути прямої констатації Боготворення міста, формуючи багатовимірне сприйняття, де кожен елемент композиції відіграє свою роль у створенні єдиного цілісного образу.

Початковою точкою відліку фіксації таких образів можна взяти зображення Кирилівської церкви в Києві. Як зазначає відома мистецтвознавиця Діана Клочко – «Фреска невідомого київського митця "Ангел, що згортає небо", датована XII століттям, є частиною композиції "Страшний суд", є однією з візитівок Кирилівської церкви Києва. Янгол символізує кінець світу, є одним з пророцтв Апокаліпсиса». Основною ідеєю її аналізу є зникання світла, що є свідченням кінця світу.

Проте, наше звернення до іконографічності образу Серафима, як посередника між людиною і Богом, базується на асоціативності спалення всього негативного. Образ Києва розглядається нами, як образ Серафима: У представленій інтерпретації Київ набуває такого образу, що дозволяє місту виступати конденсатором численних історичних, культурних і духовних пластів. Таким чином, місто стає не просто географічною точкою, а живим організмом, в якому поєднуються історія, віра, час і простір.

Основним елементом композиції (рис. 1) є куб, який символізує простір, як безмежну та динамічну сутність, не прив'язану до конкретної точки. Розташоване в його центрі око виступає як метафора бачення і розуміння Києва сьогодні. На нашу думку таке тлумачення формується як мешканцями, так і гостями міста, розкриваючи суб'єктивний аспект сприйняття реальності.

Аналіз символіки: центральний елемент – куб з оком, символізує простір як динамічну, безмежну сутність. Символіка природних елементів: гіпертрофоване зображення каштана на роботі виступає як символ плодючості, але водночас вказує на обмеженість початкового розвитку через образ колючих крон. Червона тканина (хвиля зліва): Інтерпретується як ріка – полотно крові, що символізує плинність часу, цикл поколінь, процеси переродження та смерті, що супроводжують народження нового.

Аналіз кольорів та композиції

Дослідження також приділяє увагу аналізу кольорової гами та композиційним засобам, що використовуються у роботі. Використані кольори – яскравий жовтий фон, синій та червоний відтінки, фіолетові та біловато-блакитні елементи – створюють яскраву палітру, яка вносить енергію та контраст. Згідно з концепціями Йоганнеса Іттена, такі колірні поєднання сприяють гармонії, де кожен колір виконує свою символічну функцію:

- Жовтий фон підкреслює енергійність і світловий вимір, створюючи базис для виразності всієї композиції.
- Синій та червоний відтінки, що поєднані в кубі, символізують протилежні сили, що перебувають у постійній взаємодії, відображаючи як внутрішню динаміку міського буття, так і процеси переродження.
- Фіолетові, біловато-блакитні елементи у вигляді драпірування та крил створюють у композиції відчуття легкості та містичності.

Композиційно робота побудована збалансовано: центральний куб із оком привертає увагу глядача, тоді як периферійні елементи, що символізують природу та історію, створюють відчуття гармонійної взаємодії між об'єктивним простором та суб'єктивним сприйняттям. Аналіз за методикою Іттена дозволяє зробити висновок, що кольори та форми в композиції вдало поєднані, забезпечуючи як візуальну єдність, так і символічну багатовимірність образу.

Джерела натхнення:

Основними джерелами натхнення для даного дослідження стали традиційні старовинні ікони, робота Брайана Гріна «Прихована реальність» та інтерпретації концепцій Джона фон Неймана–Вігнера його проєкт «Манхеттен», який розробляв атомну бомбу. Крім того, методологія аналізу кольору та композиції ґрунтується на дослідженнях, викладених у книгах Йоганнеса Іттена, що дозволило поглиблено осмислити взаємодію кольорів і форм у створенні цілісного образу.

Висновок. Образ міста Києва у представленій художній роботі (рис.1), розкриває та демонструє діалектичну взаємодію між об'єктивною силою простору та суб'єктивним людським сприйняттям. Дослідження відкриває нові перспективи для розуміння міського образу, як живого організму, що постійно трансформується під впливом історичних, культурних та воєнних змін. Завдяки ретельному аналізу символіки, кольорової гами та композиції, дана художня робота сприяє більш глибокому осмисленню багато вимірності сучасного міського досвіду. І ангел, Кирилівської церкви XII століття перероджується в сучасне зображення відчуття і трактування міста Києва, а саме відчуття міста молодими художниками (студентами) кафедри цифрового мистецтва КНУТД, які відчувають і зображають Київ через символіку Серафима (рис.1).

Рис.1. Галаган С.А. «Серафим Києва», 40x45, картон, акрил, 2025 р.
Робота виконана для проєкту «Один день з майбутнього. Київ», що буде представлена в Ізраїлі, м. Тель Авів, 2025 р., Куратор проєкту Рибченко О.Г., доцент КНУТД

Список використаних джерел

1. The Guardian <https://www.theguardian.com>
2. The Hidden Reality by Brian Greene | book review | Science https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://mosaic.messiah.edu/cgi/viewcontent.cgi%3Farticle%3D1000%26context%3Dmps_st&ved=2ahUKEwiQmt_8wKuMAxWNIBAIHWloF24QFnoECBMBQBg&usg=AOvVaw3a0_cZ7zdRoCKqt7vsyhM0
3. The Divinely Revealed Appearance of Angels in Icons <https://iconreader.wordpress.com/2012/01/12/the-divinely-revealed-appearance-of-angels-in-icons/>

ЗВУКОЗАПИС ЯК МЕТОД ДОКУМЕНТУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АУДІОКУЛЬТУРИ

*Кочержук Д. В., заслужений артист естрадного мистецтва України,
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т.
Рильського Національної академії наук України;
доцент кафедри музично-сценічного мистецтва
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка*

Ключові слова: звукозапис, популярна культура, українська дискографія, вокально-інструментальні ансамблі, естрада, жанрове розмаїття культури.

Звукозапис, як перебіг науково-технічної революції¹, відіграє ключову роль у процесі документування та збереження мультимедійних даних української аудіовізуальної культури. Фонографічна модель є не лише засобом фіксування звукових явищ, але й потужним інструментом для трансляції культурної спадщини майбутнім поколінням, враховуючи реалії сучасного стану (пандемія Covid-2019/2020 та вторгнення російських військ на територію нашої Незалежної країни).

¹ Надалі, в тексті буде використано скорочене значення як «НТР».